

એક પહેલ જે ભારતીયોને કાર્યસ્થળો પર 'યસ સર, યસ મેડમ' કલ્ચરથી

દૂર રહેવા વિનંતી કરે છે. પહેલ નો સર નો મેડમનો ઉદ્દેશ ઉપરી અધિકારીઓને સર અથવા મેડમ કહેવા જેવી અપ્રચલિત રીતભાતને નાબૂદ કરવાનો છે અને લોકોને આરોગ્યપ્રદ કાર્ય વાતાવરણ બનાવવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવાનો છે. પારસ્પરિક આદર.

તાજેતરના સમયમાં વર્કસ્પેસ માટેની નિયત પદ્ધતિમાં મોટા ફેરફારો જોવા મળ્યા છે. આજના વર્ક કલ્ચરમાં આદર દર્શાવવા માટે ઉપરી અધિકારીઓને સંબોધતી વખતે 'સર' અથવા 'મેડમ' જેવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવાની જરૂર નથી. માનનીય શબ્દોને બદલે વર્ક એથિક્સ અને સ્વસ્થ વ્યાવસાયિક સંબંધો દ્વારા પરસ્પર આદર વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો હોવાનું માનવામાં આવે છે.

ભારતમાં, પરિસ્થિતિ હજુ પણ તદ્દન અલગ છે, ખાસ કરીને પરંપરાગત કાર્યસ્થળોમાં અને એક પહેલ તેને બદલવાનો પ્રયાસ કરી રહી છે.

“અમે હજુ પણ મોટાભાગે લોકોને સર કે સાહેબ જેવા શબ્દોથી સંબોધવાની ઔપચારિકતાને અનુસરીએ છીએ. કોઈના બોસને નામથી બોલાવવા અથવા તો અંતે સર/મેડમ પ્રત્યય વિના તેમને અથવા તેણીને જવાબ આપવો એ અનાદરની નિશાની માનવામાં આવે છે. આ દૃશ્યને બદલવા અને લોકોને જાગૃત કરવા માટે, મેં આ પહેલ શરૂ કરી છે,” હાર્દિક દવે કહે છે, નો સર નો મેડમ નામની ચળવળના સ્થાપક.

ના સર નો મેડમ એક કારણ છે, જેમાં હાર્દિક શક્ય તેટલા લોકોને સામેલ કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છે. પહેલનો ઉદ્દેશ્ય કાર્યસ્થળ પર દરેકને સમાન સન્માન આપવાનો અને ભેદભાવપૂર્ણ હા સર/ના સર સિસ્ટમને દૂર કરવાનો સંદેશ ફેલાવવાનો છે.

કેનેડામાં અનેક બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓમાં કામ કર્યા પછી, હાર્દિક 2013 માં ભારતમાં સ્થળાંતર થયો. ખાનગી કંપનીઓમાં ઘણા વરિષ્ઠ અધિકારીઓ અને સરકારી અધિકારીઓ સાથે વાતચીત કરતી વખતે, તેણે સર/મેડમ સંસ્કૃતિનો સાક્ષી આપ્યો, જેણે તેને આશ્ચર્યચકિત કરી દીધો.

“હાલમાં, ભારતમાં મોટાભાગના કાર્યસ્થળોમાં, કારકુન અથવા જુનિયર વ્યાવસાયિક સ્તરે બોસ અને/અથવા વરિષ્ઠ સાથે જોડાઈ શકતા નથી. એવું લાગે છે કે કાર્યસ્થળે ભેદભાવ છે. આનાથી નીચા આત્મસન્માન, નીચા આત્મવિશ્વાસ, નમવું અને ખુશામત કરવાને બદલે સામ-સામે વ્યાવસાયિક સંચાર થાય છે. આપણે એ સમજવાની જરૂર છે કે કોઈને સર કે મેડમ કહેવા એ આદર બતાવવાનો એકમાત્ર રસ્તો નથી,” હાર્દિક કહે છે.

તો પહેલ કેવી રીતે જાગૃતિ ફેલાવે છે? હાર્દિકે સ્વયંસેવકોની એક ટીમ બનાવી છે, જેઓ તેમના હેતુને આગળ ધપાવવા માટે ઘણા ટૂંકા એનિમેટેડ વીડિયો બનાવે છે.

આ વીડિયોને સત્તાવાર વેબસાઇટ, ફેસબુક અને વોટ્સએપ દ્વારા વ્યાપકપણે શેર કરવામાં આવે છે. ના સર નો મેડમ વોટ્સએપ પર 2.5 મિલિયનથી વધુ લોકો સાથે જોડાયેલા છે. અંગ્રેજી અને હિન્દી ઉપરાંત, આ શિક્ષણ આપતા વીડિયો પંજાબી, ગુજરાતી, તેલુગુ અને મલયાલમ જેવી પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં બનાવવામાં આવે છે. દરેક ભારતીય ભાષામાં સામગ્રી સાથે આ પહેલને સમગ્ર ભારતમાં વિસ્તરણ કરવાનો ધ્યેય છે.

<iframe width="642" height="352" src="https://www.youtube.com/embed/d6lRhqTWG-A" title="YouTube વિડિઓ પ્લેયર" frameborder="0" allow="accelerometer; autoplay; ક્લિપબોર્ડ-રાઇટ; એન્કિપ્ટેડ-મીડિયા; ગાયરોસ્કોપ; પિક્ચર-ઇન-પિક્ચર" allowfullscreen></iframe>

“અમે પ્રાદેશિક રેડિયો સ્ટેશનોના પ્રખ્યાત આરજેના અવાજનો ઉપયોગ તેમને લોકો સાથે વધુ સંબંધિત બનાવવા માટે કરીએ છીએ. અમે શરૂઆત કરી ત્યારથી આ પહેલને ઘણો મોટો ટેકો મળી રહ્યો છે. સરકાર તરફથી પણ ઘણા લોકોએ તેની પ્રશંસા કરી છે. ગુજરાતના કોમર્શિયલ વેટના આસિસ્ટન્ટ કમિશનરે તેમનો ટેકો દર્શાવવા માટે ગુજરાતીમાંના એક વીડિયો માટે પોતાનો અવાજ આપ્યો,” તે કહે છે.

રસપ્રદ વાત એ છે કે, એક વિડિયો સામે આવ્યા પછી, એક નાગરિકે આરટીઆઈ હેઠળ કોઈના ઉપરી વ્યક્તિને સર અથવા મેડમ તરીકે સંબોધવાનો નિયમ બનાવે તેવા કોઈપણ નિયમ વિશે વધુ માહિતીની વિનંતી કરી, અને શોધ્યું કે આવો કોઈ નિયમ અસ્તિત્વમાં નથી.

સંસ્કૃતિ એટલા લાંબા સમયથી જડાયેલી છે કે તેને આપણા માનસમાંથી દૂર કરવી મુશ્કેલ બની જાય છે. આમ સિસ્ટમ ચાલુ રહે છે, કાર્યસ્થળની ગતિશીલતા દ્વારા વર્ગ વિભાજનને કાયમી બનાવે છે.

હાર્દિક કેનેડા પાછો ગયો તે પછી પણ તેણે ભારતમાં સ્વયંસેવકો સાથે સહયોગ કરીને પહેલ ચાલુ રાખી છે. “અમે પહેલેથી જ સ્ટાર્ટઅપ્સથી બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓમાં પરિવર્તન જોઈ શકીએ છીએ, જ્યાં વર્ક કલ્ચર પરંપરાગત સિસ્ટમને છોડી દે છે અને તે વૈશ્વિક ક્ષેત્રે સારી રીતે બંધબેસે છે. વધુમાં, વૈશ્વિક ક્ષેત્રે, તે વિદેશી ગ્રાહકો સાથે વાતચીત કરતી વખતે વધુ સારો વ્યાવસાયિક દૃષ્ટિકોણ મૂકે છે. પરંપરાગત કાર્યસ્થળો અને સરકારી સંસ્થાઓએ પણ તેને અનુસરવાનો સમય આવી ગયો છે,” તે કહે છે.

નો સર નો મેડમ પહેલ વિશે વધુ જાણવા માટે, વેબસાઇટ <https://nosirnomadam.com/> અથવા ફેસબુક પેજ <https://www.facebook.com/nosirnomadam> ની મુલાકાત લો.